

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Maite Ormazabal Izagirre

*Zumarraga,
Gipuzkoa
(1937)*

Aurkibidea

Biografia

Eitzako izeba baten etxean jaio zen aita Gerra Zibila zela- eta Bizkaia aldean zegoela. Gurasoak ere Zumarragakoak zituen: aita Eitzan jaioa eta ama San Kristobal auzoko Atxibita baserrikoa. Aitak zumitza lantzea zuen ofizio eta Buscarenean egiten zuen lan, amak, berriz, Iburreta tabernako sukaldean, besteak beste. Zazpi urte besterik ez zituela, Ezkioko baserri batera bidali zuten ume batzuk zaintzera. Aita eta Edurne ahizparekin Galeperra elkarteko tabernan aritu zen zazpi urtez eta Elizkaleko Eusebio tabernan geroago. Ezkondu eta Caracasera joan zen. Senarraren anaiak inportazio negozioa zuen han, baina segurtasun falta zela- eta lau urte baino ez zituzten egin kanpoan. Hogeita hamazazpi urtez gizonetzkoen arropa-dendan jardun du lanean [Edurne ahizpa](#)rekin batera.

Zintak

ZMG-039

- **Proiektua:** Urretxu eta Zumarragako ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Gaston Balerdi, Izaskun
- **Data:** 2012-04-13
- **Iraupena:** 71 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Gaston Balerdi, Izaskun

Pasarteak

1. Gauero porru-patatak afaltzeko

- **Erref:** ZMG-039/003
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:03:24. **Bukatu:** 00:04:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

<p>Etxeko ohiturak. Amak eta izebak baserrian laguntzen zuten. Edurnek, zazpi urte zituenetik, etxean afaria prestatzeko ardura zuen, alaba zaharrena zelako.</p>

2. Etxeko lanetan, neskak beti

- **Erref:** ZMG-039/005
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:05:02. **Bukatu:** 00:06:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Hiru neska eta bi mutil ziren etxean. Etxeko lanetan neskak aritzen ziren beti. Gaur egun gauzak desberdinak dira.

3. Erdaraz hitzik jakin gabe eskola nazionaletara

- **Erref:** ZMG-039/007
- **Iraupena:** 0:00:44. **Hasi:** 00:06:54. **Bukatu:** 00:07:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Gerra ondoren, eskola nazionaletan ibili ziren. Erdaraz ez zekitelako barre egiten zieten. Nazionaletatik mojen eskolara; eta handik, eskola partikularrera ikasketekin jarraitzea.

4. Klase partikularretan kontabilitatea ikasten

- **Erref:** ZMG-039/008
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:07:38. **Bukatu:** 00:08:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

Mojetatik irtendakoan, kontabilitatea ikastera joan zen Edurne 12 urte ingururekin. Eskola garbitzearen truke ez zizkieten klaseak kobratzen. Batxilerra ere ikasi nahi izan zuen; baina, atzetik zetozen anai-arrebek ere nahiko zutelakoan, ez zioten utzi.

5. Jateko aukera handiegirik ez

- **Erref:** ZMG-039/011
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 00:10:26. **Bukatu:** 00:11:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Gerra garaian goserik ez zuten pasa, baina jateko aukera handiegirik ere ez zeukaten: babarrunak eta porru-patatak. Bazkaria amak prestatzen zuen eta denek elkarrekin bazkaltzen zuten.

6. Gauez auzoko umeekin jolasean

- **Erref:** ZMG-039/016
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 00:14:07. **Bukatu:** 00:15:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:

Lanean ibiltzen ziren, bai, baina jolasteko denbora ere izaten zuten. Gauean, amamari itxarotea ateratzen ziren eta orduan ibiltzen ziren auzotarrekin jolasean. Jostailurik ez, baina jolasak bai.

7. Zazpi urterekin ume bat zaintzera

- **Erref:** ZMG-039/017
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:15:01. **Bukatu:** 00:16:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak

Laburpena:

<p>Zazpi urterekin, Maite Ezkioko baserri batera bidali zuten ume txiki bat zaintzera. 13 urte bete bitartean egon zen bertan, eskolara joan gabe gainera. Etxetik aho bat kentzea zen kontua, ez baitzuen ordainetan ezer jasotzen</p>

8. Errege egunean, hogeiturokoa

- **Erref:** ZMG-039/018
- **Iraupena:** 0:00:39. **Hasi:** 00:16:18. **Bukatu:** 00:16:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:

Errege egunean, hogeiturokoa sartzen zieten zapatan; gero, ordea, berriz ere etxean behar izaten zuten eta kendu egiten zieten. Angila kaxa txikia izaten zen oparia.

9. Anai-arreba guztiek liburu bera

- **Erref:** ZMG-039/024

- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:19:35. **Bukatu:** 00:20:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikasgaiak eta ikasmateriala

Laburpena:

Anai-arreba guztiek liburu berarekin ikasi zuten: "Historia de España". Gainera, eskua jasota abestu behar izaten zuten egunero. Uniformerik ez zuten erabiltzen eskolarako.

10. Jantzi berarekin egunero

- **Erref:** ZMG-039/025
- **Iraupena:** 0:00:25. **Hasi:** 00:20:45. **Bukatu:** 00:21:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Jantzi bakarra izaten zuten, gauero garbitu eta goizean plantxatzen zutena. Amak josten zizkien arropak.

11. Dotrinatik ibilaldiak hondartzara

- **Erref:** ZMG-039/028
- **Iraupena:** 0:03:09. **Hasi:** 00:22:30. **Bukatu:** 00:25:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Hondartza

Laburpena:

Saturrarango hondartzara dotrinatik joan ziren trennez. Edurnek amamari ere bainuak hartzera laguntzen zion Zumaiaiko bainuetxera. Udaletxeak ere jartzen zuen noizean behin Zumaiaara joateko autobusa.

12. Seminariotik kanpora, gutuna idazteagatik

- **Erref:** ZMG-039/031
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:25:58. **Bukatu:** 00:27:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Seminarioa
- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:

<p>Anaia seminariotik bota zuten "grisen" jokabidearen aurkako eskutitz bat idazteagatik, bertan 13 urte pasa eta gero.</p>

13. Erromeria Oletan

- **Erref:** ZMG-039/034

- **Iraupena:** 0:02:38. **Hasi:** 00:30:11. **Bukatu:** 00:32:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Lehengusuekin joaten ziren Oletara erromerian. Osaba soinu-jotzailea zuten. Mutilekin dantzan egitea debekatua zegoen, baina ez zitzaien asko inporta. Festa nagusia abuztuaren hamabostean ospatzen zen. Santa Isabel, Kizkitza eta Elosun ere izaten ziren erromeriak.

14. Ama ezkongabeak ezkutuan

- **Erref:** ZMG-039/039
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 00:34:07. **Bukatu:** 00:35:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkongabeak

Laburpena:

Ezkundu gabe geratzea baino okerragoa zen ama ezkongabea izatea. Ezkutuan eramaten ziren gauza horiek. Ezkundu gabe elkarrekin bizitzea ere ez zen ondo ikusten.

15. Ezkundu eta Ameriketara

- **Erref:** ZMG-039/041
- **Iraupena:** 0:02:23. **Hasi:** 00:36:43. **Bukatu:** 00:39:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Kanpora lanera

Laburpena:

Ezkundu eta Ameriketara joan zen Maite, Caracasera. Senarraren anaiak negozioa zuen han, baina lau urtez bakarrik egon ziren. Segurtasun faltagatik etorri ziren bueltan.

16. Karakolekin egindako jarabea

- **Erref:** ZMG-039/043
- **Iraupena:** 0:01:43. **Hasi:** 00:39:06. **Bukatu:** 00:40:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Erremedioak

Laburpena:

Osasun ona zuten eta ia ez ziren medikuarengana joan. Karakolaren babarekin egindako jarabea egiten zuten etxean katarroak sendatzeko.

17. Enplastoak eta sendabelarrak

- **Erref:** ZMG-039/046
- **Iraupena:** 0:02:54. **Hasi:** 00:40:57. **Bukatu:** 00:43:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Erremedioak

Laburpena:

Medikua etxeetara joaten zen, baina beraiek ez zuten asko ikusi. Etxean egindako enplastoak erabiltzen zituzten sendatzeko.

18. Lutoa eta hil kanpaiak

- **Erref:** ZMG-039/050
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:46:28. **Bukatu:** 00:47:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kanpaiak

Laburpena:

Amak hamar urtetik gora egin zituen lutoa kendu gabe. Umeak ere beltzez janzen ziren orduan. Hildakoa emakumea edo gizonezkoa izan, kanpaiak jotzeko eran bereizten zen.

19. Alpargatak galipotarekin

- **Erref:** ZMG-039/051
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:47:45. **Bukatu:** 00:49:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu

Laburpena:

Egunero jantzi bera erabiltzen zuten. Gauetz garbitu, sutondoan lehortu eta hurrengo goizean jantzeko prest. Oinetan alpargatek gehiago iraun zezaten, galipota ematen zieten.

20. Ilargiaren faseak

- **Erref:** ZMG-039/054
- **Iraupena:** 0:00:34. **Hasi:** 00:54:53. **Bukatu:** 00:55:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Lurra lantzea

Laburpena:

Ilargiaren faseek garrantzia handia izaten zuten baserrian. Baita ilea mozteko ere

21. Politikaz hitzik ez etxean

- **Erref:** ZMG-039/055
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 00:55:27. **Bukatu:** 00:56:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Sekula ez zen politikaz hitzik egin etxean. Osabak heriotza-zigorra izan zuen kartzelan, baina gerora jakin zituzten kontu haiek.

22. Taberna izatetik jantzi-denda izatera

- **Erref:** ZMG-039/056
- **Iraupena:** 0:02:56. **Hasi:** 00:56:46. **Bukatu:** 00:59:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

Taberna izan zuten lehenengo; eta jantzi-denda geroago. Hogeita hamasei urtez izan dute gizonetzkoen jantzi-denda. Azoketara joaten ziren arropa ikustera.

23. Jantziak probatzeko, etxera

- **Erref:** ZMG-039/057
- **Iraupena:** 0:02:27. **Hasi:** 00:59:42. **Bukatu:** 01:02:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Nahiz eta jendeak arropa probatzeko etxera eramaten zuen, jende gutxi joaten zen ordaindu gabe. Gizonak ez ziren dendara joaten eta emazteek etxera eramaten zizkieten arropak probatzeko.

24. Orbegozo greban eta ezin ordaindu

- **Erref:** ZMG-039/058
- **Iraupena:** 0:01:26. **Hasi:** 01:02:09. **Bukatu:** 01:03:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

Laburpena:

Denda ireki eta gutxira, Orbegozo lantegiko greba tokatu zitzaien. Fabrikanteei ordainketak atzeratzeko eskatu zieten. Hiru mila langile baino gehiago kobratu gabe egon ziren denbora luzez eta herrian antzeman zen.

25. Dendak lanordu asko eskatzen zituen

- **Erref:** ZMG-039/059
- **Iraupena:** 0:02:15. **Hasi:** 01:03:35. **Bukatu:** 01:05:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:

Irekiera ordutegiaz gainera, ordu asko egiten zituzten jeneroa atera, zenbatu eta horrelakoak egiten. Denda handia zen, atzealdera ere leku handia zuen, garai batean etxebizitza izan zelako.

26. Mutilzahar kuadrilla batekin hika ikasi

- **Erref:** ZMG-039/060
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 01:05:50. **Bukatu:** 01:07:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Hika erabiltzea gauza berria da. Tabernan, mutilzahar kuadrilla batekin ikasi zuten, baina ez zegoen ondo ikusita. Errespetu falta adierazten zuen.</p>

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-12-23

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com